

Ivana Ljubičić

Poreski sistem

Beogradska Akademija poslovnih i
umetničkih strukovnih studija

Efekti oporezivanja

- Efekti oporezivanja podrazumevaju posledice, dejstva i učinke koje izaziva primena poreza
- Ispoljavaju se na ekonomskom, političkom, socijalnom i psihološkom planu
- Tri kategorije efekata:
 - Evazija poreza, prevaljivanje i difuzija

Evazija poreza

- Izbegavanje plaćanja poreza je rezultat otpora poreskog obveznika prema plaćanju poreza
- **Intezitet otpora** zavisi od više elemenata:
 - Visine poreskog opterećenja
 - Namene trošenja sredstava prikupljenih porezom
 - Poreskog oblika
 - Da li je poreski sistem pravičan ili ne

Evazija poreza

- **Vrste izbegavanja poreza:**
 - Zakonita
 - Nezakonita

Zakonita evazija poreza

- Obveznik **ne dolazi** u sukob sa zakonom
- Preduzima **zakonite akcije** kako za njega **ne bi nastala** poreska obaveza
- Neki od **načina** zakonite evazije:
 - Promena mesta boravka-mesta obavljanja delatnosti
 - Uzdržavanje od potrošnje oporezivih proizvoda
 - Pronalaženje praznina u zakonu

Nezakonita evazija poreza

- Izbegavanje plaćanja poreskih obaveza **namerno ili nenamerno**
- **Nezakonita** evazija će postojati ako je **povređen zakon** ali poreski zakoni od zemlje do zemlje su različiti i uvek treba voditi računa o pravu zemlje

Nezakonita evazija poreza

- Podela nezakonite evazije po **kriterijumu izbegavanja**:
 - Potpuna
 - Delimična
- Podela u zavisnosti od **vrste poreza**:
 - Poreska utaja
 - Krijumčarenje

Nezakonita evazija poreza

- **Podela po broju subjekata:**
 - Jednostrana
 - Dvostrana
- **Nezakonita evazija = siva ekonomija**
- Borba protiv poreske evazije podrazumeva upotrebu mera na tri fronta:
 - Preventiva
 - Kontrola
 - Sankcije

Mere evazije poreza

- **Mere** protiv zakonite poreske evazije putem testova:
 - Test namere
 - Test privatnog prava (veštački)
 - Test poreske uštede
 - Test poreskog rešenja nadležnog poreskog organa

Prevaljivanje poreza

- Prebacivanje poreskog tereta na drugo lice
- Mora da postoji poreski teret
- Državni budžet nije prazan
- Vrste prevaljivanja:
 - Nameravano i nenameravano
 - Prevaljivanje unapred i unazad
 - Jednostruko i dvostruko

Prevaljivanje i difuzija poreza

- Faze prevaljivanja:
 - Perkusija
 - Reperkusija
 - Incidenca
 - Difuzija

Ivana Ljubičić

Poreski sistem

Beogradska Akademija poslovnih i
umetničkih strukovnih studija